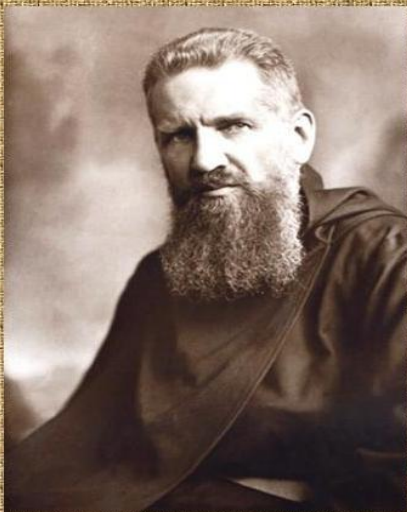

МИТРОПОЛИТ АНДРЕЙ ШЕПТИЦЬКИЙ (1865 – 1944)

*“Не потоком
шумних і
галасливих фраз, а
тихою, певтомною
працею любимо
Україну!”*

Презентація на тему:

**155 річчя від дня народження Андрея Шептицького
(1865-1944), визначного церковного і громадсько-
культурного діяча**

Підготувала: бібліотекар
університету Короля Данила
Чікальова Світлана Олексіївна

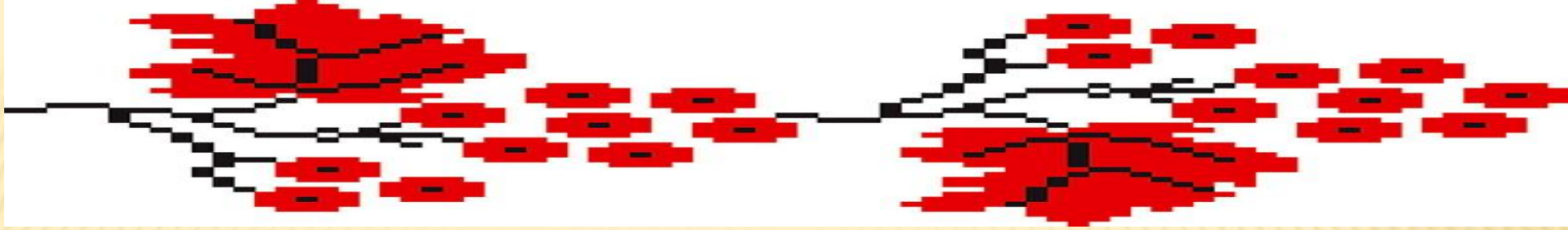
...Християнин має любити усіх людей, але се не перешкоджає, що найпершою любов'ю має любити свою родину і свою вітчину.

Андрей Шептицький

29 липня 2020 року Україна на загальнодержавному рівні відзначатиме 155 років від дня народження релігійного діяча, мецената, Єпископа Української греко-католицької церкви митрополита Андрея Шептицького . А. Шептицький вніс неоціненний вклад у розвиток державотворення, церкви, усіх галузей суспільства. За своє життя митрополит переніс кілька арештів, пережив хворобу, втратив близьких. Проте це не завадило йому смиренно проповідувати, активно підтримувати освіту, науку, впевнено відстоювати право кожної людини на релігійне самовизначення, Вивчаючи його праці, розуміємо, що це був велетень духу, який думав ще сто років тому про те, що на нас чекає через сто років попереду. Митрополит був і залишається тим дороговказом, як зробити, насамперед, Україну духовною..

«Духовний глава українського народу», «будівничий нації», «князь Української Церкви», «український Мойсей» — такими високими словами нарекли митрополита Андрея Шептицького історики, які наголошували на його винятковій ролі в історії Української Церкви й народу.

- + Митрополит Андрей Шептицький був гордістю, цвітом і окрасою нації. Це був подвижник, який на засадах моралі та культурної ідеї служив Україні, оберігав та примножував скарби свого народу, мріючи донести їх до майбутніх поколінь. Андрей Шептицький вважав розбудову культури головним стержнем утвердження нації. Усе життя тривала переконлива праця Митрополита, щоб розбудити ту внутрішню силу української культури, зміцнити й використати її на благо вільної держави. Сьогодні ми повинні почути і дослухатися до слів Митрополита Андрея, висловлені в Пастирському посланні до духовенства (3 декретів Собору 1942) про те, що: «...не у зовнішніх обставинах і не в політичній констеляції лежить розв'язка великих історичних завдань народу, а тільки у внутрішній силі його культури... Занепад культури якогось народу та її творчої сили – це більша трагедія для народу, як упадок держави, яка є тільки найважливішим засобом для розвитку культури» (Львівські Архиєпархіальні Відомості, [ЛАєВ], Львів, 1942, с.1-19.). Для кожного українця ця незвичайно харизматична особистість – святий приклад для наслідування, адже його вчення справжньої віри і любові до ближнього, справжнього національного ПАТРІОТИЗМУ – заповіти на всі віки та всі прийдешні покоління.

*Шляхетний рід отримав прізвище
«Шептицький» від родового маєтку —
села Шептиці (Шептич).*

**Тато — граф Ян (Іван)
Шептицький**

**Мати — графиня
Софія Фредро**

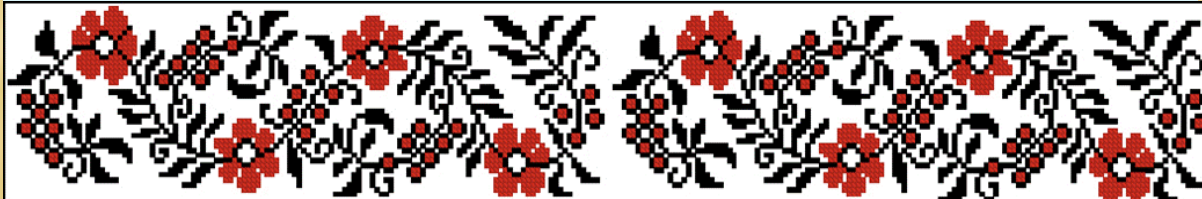
РОДИНА ШЕПТИЦЬКИХ – ДАВНІЙ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ШЛЯХЕТСЬКИЙ РІД

- ✘ **Граф Іван Шептицький – батько митрополита Андрея, був одним із найзаможніших і найосвіченіших людей Галичини**
Дослідники відтворили генеалогічне дерево Шептицьких. Там переплітаються українські і польські прізвища. До ХІХ століття, до народження батька митрополита Андрея – Івана Шептицького, це була сформована багата родина. Попри те, що граф був постійно зайнятий урядовими справами, у Прилбичах він створив родинний музей, де були портрети короля Яна Собеського ІІІ, митрополитів Шептицьких, колекція золототканих слуцьких поясів, а ще збирав і упорядкував родинний архів, де були документи з ХVІ століття, у книгозбірні налічувалось 6 тисяч книг. А ще батько Андрея Шептицького колекціонував військову амуніцію і зброю. Граф Шептицький знав польську, українську, французьку, німецьку мови, ймовірно, що й латину, бо сам впорядковував архів. Частина прилбичького архіву зберігається у бібліотеці Вернадського у Києві.

- ✘ **Іван Шептицький , батько** :товаришував із Михайлом Куземським, членом Руської ради, з питань давньої історії він спілкувався з археологом Іваном Шараневичем, професором Олемьяном Огоновським, мистецтвознавцем, діячем «Просвіти», з греко-католицьким священником Омельяном Петрушевичем, який добре знався на історії української літератури. Для графа не були байдужими питання та інтереси українців у палатах сейму, він постійно цікавився українцями. Оцей дух українства був постійно у родині Шептицького.
- ✘ **Софія Фредро** , мати: це по ній Шептицький успадкував такі чесноти: і літературний хист, і малярський хист. Мати праведного Митрополита Андрея, блаженного священномученика Климентія і ще п'яти синів, Софія Шептицька, донька відомого польського письменника і драматурга, майстер слова і пензля, була передусім жінка з чуйним серцем відкритим на Бога. Красива й інтелігентна, виважена й мудра. «Скристалізована моральна досконалість» — так описав непересічну жінку Софію Шептицьку в своїх спогадах професор Станіслав Тарновський. Ця моральна досконалість формувалася з дитинства, передалась поколіннями і викристалізовувалась вірою і невтомною працею над собою.

- Батько його, Іван Шептицький, походив із древнього лицарського роду Сасів, що отримав своє шляхетство від самого Данила Галицького.

«Дар слова, повний життя, свободи, виняткова дотепність, як виняткова краса і врода особи, над якою час не мав влади, бо духовна краса не перецвітає, як весняна квітка, лише в прекрасних і виразних очах відбивався щораз настрої душі, шляхетні риси, які вирізьблює праця думки й турботи та покриває чоло ореолом сивини», — так описав Софію Шептицьку польський професор Станіслав Тарновський.

«В кожній справі,
насамперед, не питати
світу, що будуть думати
люди, але передусім,
питати власного
сумління, що Бог про те
може думати, і яка на те
Його воля .»

Графиня Софія Шептицька

Родинний будинок Шептицьких у Прилбичах

Роман Шептицький

народився у с. Прилбичі
(тепер Яворівського району
Львівської області)

29 липня 1865 року.

При хрещенні отримав імена

Роман, Александр, Марія.

Походив зі стародавнього русинського
(українського) роду графів, який уХІХ столітті
зазнав полонізації, члени родини стали
франкомовними римо-католиками.

**Подружжя Шептицьких мало семеро синів
(двоє померли). Третім сином Шептицьких став
Роман, відомий як Андрей Шептицький.**

Рід Шептицьких - один з
найславетніших
родів в Україні. Чимало
знаменитих
громадських та церковних
діячів вийшло
з цієї родини.

- ✘ Рід Шептицьких – одна з найдавніших українських боярських родин, грамоту на право земельного володіння якій у 1284 р. надав галицько-волинський князь Лев Данилович. З кінця XVII і майже все XVIII ст. Шептицькі дали цілу плеяду найвищих церковних ієрархів української греко-католицької та польської римо-католицької Церков. Серед них Варлаам Шептицький, єпископ у Львові. Атанасій і Лев Шептицькі, єпископи львівські, пізніше Києво-Галицькі митрополити. Вони є засновниками-фундаторами архикафедрального собору св. Юра у Львові, де їхні статуї прикрашають фасад храму. По жіночій лінії Шептицькі мали родинне коріння з королівським родом Собеських, австрійським цісарським родом Стюартів. Через Фредрів Шептицькі пов'язали свій родовід із королями Італії, Португалії, Сардинії. Мати митрополита Андрея Софія була донькою видатного польського письменника, графа Олександра Фредро. У подружжя Івана та Софії Шептицьких було семеро синів. Двоє (Стефан і Юрій) померли у дитячому віці, Леон розстріляний НКВД у 1939 р., Олександр гине від куль гестапо у 1941 р., Казимир-Климентій помирає на засланні у Володимирі над Клязьмою у 1951 р.

**1888-1892рр.- монах
Добротильського монастиря
чину Св. Василя Великого**

**Навчався на юридичному
факультеті Краківського та
Вроцлавського університетів. У
1888 р. здобув науковий ступінь
доктора права. У 1887 р.
здійснив подорож в Україну та
Росію, під час якої познайомився
з філософом Володимиром
Соловйовим та істориком
Володимиром Антоновичем. 1
липня 1888 р. вступив до
монастиря отців Василян у
Добротилі. У чернецтві прийняв
ім'я Андрей.**

**13 серпня 1889 р. після
триденних реколекцій він склав
присягу Василянського Чину.**

З жовтня **1888** р. по червень **1891**р. брат Андрей, проживаючи у Краківській Єзуїтській обителі на площі св. Варвари, відвідує університетські курси з богослов'я та філософії. Упродовж Великого посту **1891** року брат Андрей харчується лише раз на день. У червні **1891** р. супроводжував на Буковину французького прелата, де ознайомився з життям буковинських старовірів.

З **3** серпня по **4** жовтня **1891** р. Шептицький важко занедужав на тиф, через що батьки були змушені забрати сина до Прилбичів.

17 травня **1892** року брат Андрей повернувся у Добромильський монастир. **11** серпня **1892** р.

брат Андрей склав вічні обіти у Крестинопольському монастирі. **3** вересня

1892 р. єпископ Юліан Пелеш у Перемишлі висвятив його на священика.

11 вересня **1892** р. ієромонах

Андрей відслужив першу Божественну Літургію у родинному селі в Прилбичах.

Упродовж **1892–1894** р. Андрей Шептицький завершив богословські студії у Кракові, які були перервані його важкою недугою.

У той же період (**1892–1896**) отець Андрей виконував служіння магістра новиків у Добромильському монастирі. **20** липня **1896** його призначили ігуменом монастиря святого Онуфрія у Львові. **19** травня **1897** разом з отцем Платонідом Філясом починає видавати часопис «Місіонар» — місячник-бюлетень «Апостольства молитви». У **1898–1899** викладає богослов'я у Кристинопольському монастирі.

Після смерті митрополита Юліана Сас-Куїловського 17 грудня 1900 року Андрей був номінований Галицьким митрополитом. Інtronізація відбулася 12 січня 1901 року в собор св. Юра в Львові

Розвиток монашого життя

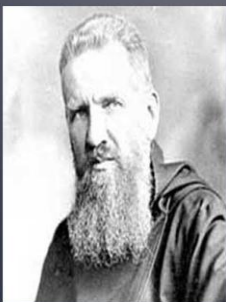
У **1901** р. заснував монастир Студійського правила, у **1913** р. запросив до Галичини чин Редemptористів, які прийняли східний обряд і створили свою гілку. Такі ж плани виношував стосовно Згромадження Салезіян, щоб гарантувати опіку над українською молоддю. Опікувався також жіночими згромадженнями Сестер: **Пресвятої родини, Студиток, Милосердя, Святого Вікентія, святого Йосифа, священомученика Йосафата.**

У1919 р. видав **Унівський Статут.**

ЄПИСКОП СТАНІСЛАВІВСЬКИЙ

2 лютого 1899 імператор Франц Йосиф I номінував Андрея Шептицького на Станіславівського єпископа.

Період єпископства у Станіславі тривав недовго — 14 місяців. За цей короткий інтервал встиг відвідати багато парохій, ознайомитись з їх життям. Митрополит Шептицький першим із вищих ієрархів Греко-католицької церкви почав використовувати народну мову в спілкуванні із вірними. Ніхто з єпископів раніше не писав до гуцулів послання їхнім діалектом.

Митрополит Андрій був душою національного і культурного життя Галичини. Він дбав про школи, заснував науковий інститут для студій, сполучений з Богословською академією та "Академічний дім" у Львові, допомагав приватним школам.

Дбаючи про економічний розвиток Галичини, митрополит підтримав розгортання українського національно-кооперативного руху в цьому регіоні. Шептицький виділяв значні кошти для допомоги кооперативним організаціям на місцях.

ПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Митрополит Шептицький брав активну участь у політичному житті Галичини. Він був членом Галицького сейму і Палати Панів у Відні. У 1901р. виступив з протестом проти переслідувань українських студентів Львівського університету, в 1902 р. домагався від Галицького сейму заснування гімназії в Станіславі. У 1903 – 1913 рр. Шептицький обіймав посаду заступника маршалка Галицького сейму, а 22 січня 1906 р. очолював делегацію до цісаря з вимогами рівних прав для українців Австро-Угорської імперії.

ПОЛІТИК

- Активно займався політикою, депутат Галицького сейму, член австрійської Палати панів.
- У 1906 на чолі делегації жителів Галичини звернувся до імператора Франца-Йосифа І з проханням про надання українцям рівних прав з іншими підданими. Видатний діяч міжнародного українського руху, користувався величезним авторитетом серед української діаспори в усьому світі
- 18.9.1914 заарештований і висланий до Києва, а потім до Новгород, Курськ і, нарешті, в Суздаль.
- Після Лютневої революції 1917 звільнений із заслання.
- Ініціатор створення в березні 1917 р. у Петрограді Синод Російської католицької церкви.
- В 1917 призначив М. Цегельського екзархом уніатської церкви на Україні. В кінці 1917 повернувся до Львова, активно підтримував ідею створення незалежної української держави.
- В 1918-19 член Української Національної Ради.

Найбільшим політичним досягненням Шептицького стала в **1914** р. домовленість з польською стороною про **виборчу реформу**, яка б збільшила політичне представництво українців у Галицькому сеймі. **Здійснити її завадила війна.**

Загальна позиція митрополита у політичних справах: закликає духовенство не ув'язуватися в політику і сам подає приклад; як галицький митрополит він був депутатом Віденського парламенту і галицького сейму (пожиттєвим членом Верхньої палати, або Палати панів), але в стінах обох цих закладів до **1914** р. з'явився лише двічі і обидва рази виступав не на політичні, а на теми просвітництва.

Розвиток структур УГКЦ

21 вересня 1914 р. під час свого короткого перебування в Києві Митрополит висвятив **о. Йосифа Боцяна**, ректора Львівської духовної семінарії, на єпископа Луцького. У **1917** р. він призначає екзарха для греко-католиків Великої України з осідком у Києві — **о. Михайла Цегельського**.

22 грудня 1939 р., передбачаючи наростання репресій проти церкви, Митрополит таємно висвятив на єпископа свого наступника — ректора Львівської духовної семінарії

о. Йосифа Сліпого.

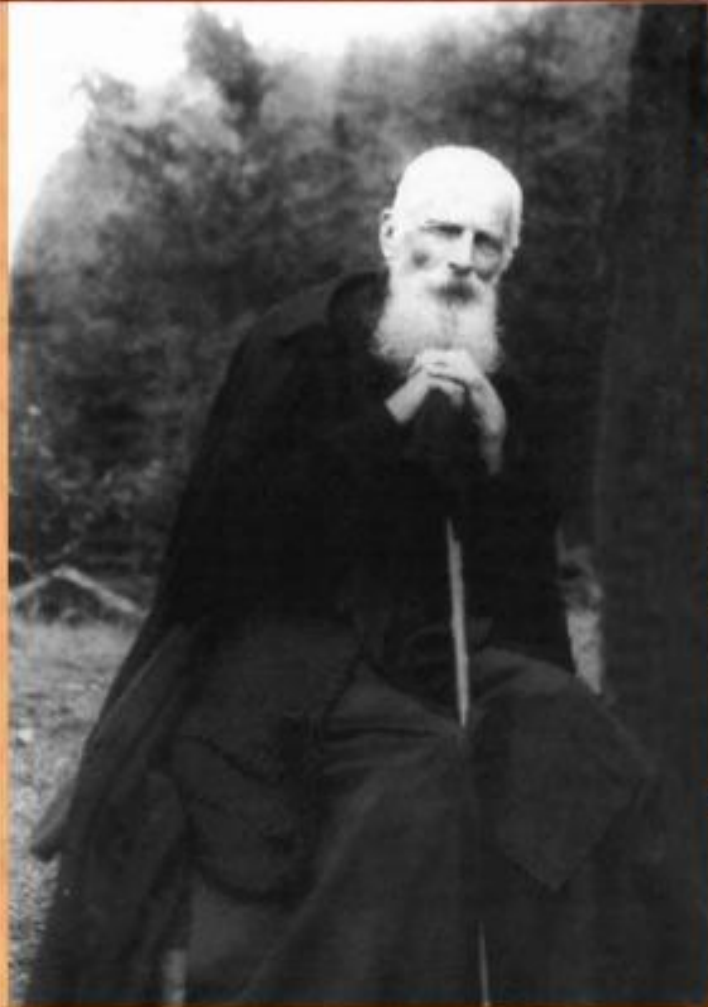
У жовтні **1939** р. кир Андрей призначив Екзархів для вірних візантійського обряду, що проживали на території Радянського Союзу:

єп. Миколи Чарнецького для Волині та Полісся, **о. Климентія Шептицького** для Росії та Сибіру та ін.

Єп. Микола Чарнецький

Климентій Шептицький

1923 р. при Львівській семінарії було засновано Українське Богословське наукове товариство, яке було покликане розвивати українське богослов'я. **1924** р. Митрополит заснував богословський щоквартальник «Богословію». А в **1929** р. постала Львівська богословська академія, яка стала центром вищих студій для греко-католиків. **2 лютого 1939** р. кирило-мефодієвський архієпископ Андрей заснував **Український католицький інститут церковного з'єдинення Ім. Митрополита Рутського**, який очолив архимандрит

Климентій Шептицький.

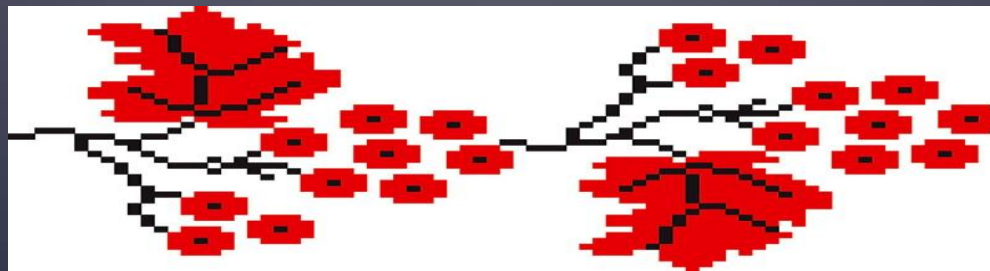
ЗБЕРІГАЧ УКРАЇНСТВА

На своєму поданні імператору Францу-Йосифу в 1901 митрополит просив дозволу заснувати український університет. Про це пізніше він неодноразово говорив на сесіях Австрійської палати панів, поки не дочекався 12 років потому декрету імператора, відповідно до яких заняття повинні були початися в 1916 році.

- До першої світової війни він на власні кошти побудував народну лікарню і гуртожиток (бурсу) для паламарів у Львові на вулиці Пера Скарги.
- Послав в Римі церковно-історичну місію для пошуку, вивчення та копіювання документів, що стосуються історії України і Київської митрополії.
- 24 квітня 1908 він засудив політичне вбивство польського намісника Галичини графа Андрія Потоцького українським студентом Мирославом Січинським. За це митрополита закидали тухлими яйцями радикали з української діаспори під час однієї із зарубіжних поїздок.
- На початку 1914 року виступив напередодні виборчої реформи із закликом до примирення поляків та українців у Галичині.

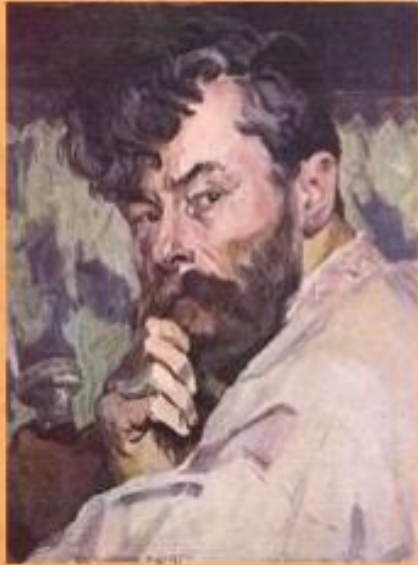

Як глибокий знавець мистецтва, митрополит був меценатом митців-малярів, різьбярів. У 1913 р. він заснував у Львові Український Національний музей, в якому зібрані пам'ятки українського мистецтва. Шептицький дбав про постійне поповнення зібрань музею.

Меценатство

На кошти митрополита придбано будівлю, в якій розмістилася художня школа **Олекси Новаківського**, а також майстерня **Модеста Сосенка** та **Осипа Куриласа**.

Олекса Новаківський

Модест Сосенко

Осип Курилас

Він також надавав стипендії молодим українським митцям для здобуття художньої освіти у найкращих навчальних закладах Європи. Заходами Комісії охорони природи при **НТШ** митрополит дав розпорядження утворити на землях Львівської митрополії **заповідник кедрових лісів на горі Яйко**, що біля Підлютого, та заповідник степової рослинності біля Чортової Гори (Пуків на Рогатинщині).

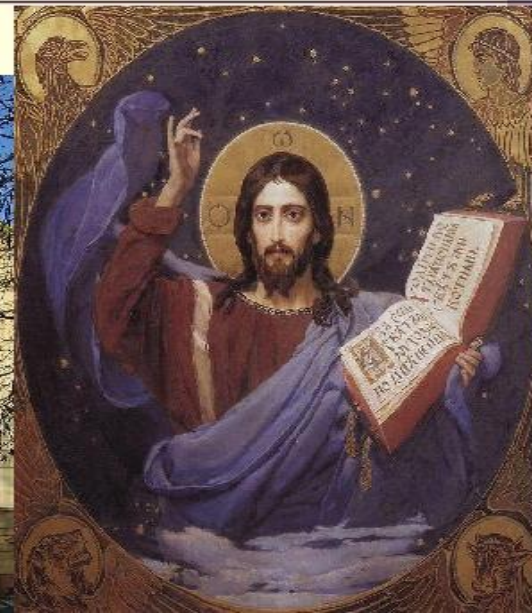

гора Яйко

Митрополит підтримував діяльність українських культурно-просвітницьких товариств «Просвіта», «Рідна школа», «Сільський господар»

Заснував Український Національний Музей, купив у 1905 р. для нього приміщення за 34000 доларів (з допомогою євреїв, бо поляк-власник не бажав продавати будинок українцям). Завдяки піклуванню Шептицького в музеї зібрано одну з найбільших у Європі збірок іконопису.

БІЗНЕСОВІ ПРОЕКТИ А. ШЕПТИЦЬКОГО

- ✘ Митрополит Андрей був ініціатором і меценатом Земельного банку у Львові, допомагав розбудовувати Іпотечний банк, товариство взаємного страхування “Дністер”. Також заснував у митрополії шість заводів, зокрема кахельний і цегельні. Утворив “Маслосоюз” і “Центросоюз” – спілки кооперативів, які спеціалізувалися на виготовленні та продажі господарської продукції.

ЛІТЕРАТУРНА СПАДЩИНА А. ШЕПТИЦЬКОГО

- ✘ Вражають масштаби літературної спадщини А. Шептицького . Митрополит залишив по собі величезний літературний спадок. – пастирські послання, трактати, статті, листи, звернення (наприклад, “Україна в передсмертних судорогах”, “До духовенства й вірних Станіславівської єпархії (1899–1904)”, “Як будувати рідну хату?”), де засуджував злочин Голодомору, викладав і обґрунтовував ідею об’єднаної України, в якій мала бути створена одна Соборна церква.
- ✘ запровадив живу українську мову у церковне богослужіння
- ✘ Заснував єпархіальну бібліотеку в Станіславові і передав туди 4000 книг з особистої бібліотеки
- ✘ Вшановуючи постать митрополита, маємо говорити про те, що духовні й матеріальні результати його діяльності сягають далеко за межі Західної України. Його всеукраїнський і світовий спадок вражає масштабами, багатогранністю й розмаїттям.

-
- ✘ У роки Голодомору видав пастирське послання на підтримку голодуючих і зібрав декілька вагонів зерна. Ця допомога в Україну не потрапила, бо радянська влада заперечувала сам факт голоду і відмовлялася від будь-якої допомоги.
  - ✘ У роки Голокосту налагодив мережу порятунку євреїв. Причетний до порятунку 200-та єврейських дітей, 15 із яких переховувалися у митрополичій резиденції.

На сиротинці передав разом 1 млн доларів; посилав подарунки на Песах єврейським убогим дітям.

Радянська та нацистська окупації (1939–1944)

Страхотливі злочини «перших совітів» були причиною його привітання «побідоносному німецькому війську»

5 липня **1941** року. Були на те й особисті причини:

27 вересня **1939** в Прилбичах брата А. Шептицького, Лева, з дружиною, всіма членами сім'ї й челяддю (разом 13 осіб), розстріляли працівники НКВД; над родовою усипальницею Шептицьких скоєно наругу, сімейний маєток Шептицьких було пограбовано, знищені цінні стародавні документи.

Митрополит Шептицький не втрачав жодної можливості опікуватися ввіреною йому паствою. Так, **6** липня **1941** у Львові на зборах громадян для захисту інтересів українських мешканців було створено Українську раду сеньйорів, яку очолив К.Левицький, а почесним главою став митрополит А.Шептицький

30 серпня 1941 року у Львові проголосив про поновлення своєї діяльності Український Червоний Хрест (УЧХ), організований під протекторатом митрополита Андрія Шептицького.

Зміна погляду щодо нацизму

Проте невдовзі після вступу німецьких військ на українські землі Шептицький розчарувався в намірах німців і як ніхто з інших єпископів у Європі відкрито й беззастережно виступив проти нацизму в багатьох пастирських посланнях. Двічі митрополит звертався з протестом щодо нищення єврейського населення у Галичині до райхсфюрера СС Гімmlера (грудень 1941; лютий 1942).

**9—31 серпня 1942 р. написав листа до Папи Пія XII.
Зокрема, в цьому листі митрополит так
охарактеризував нацизм:**

Ця система брехні, обману, несправедливості, грабунку, спотворення всіх ідей цивілізації та порядку; ця система егоїзму, перебільшеного до абсурдної межі тотального божевільного націонал-шовінізму, ненависті до всього, що є красивим та добрим, ця система становить собою таке щось феноменальне, що найпершою реакцією при вигляді цього монстра є оніміле здивування.

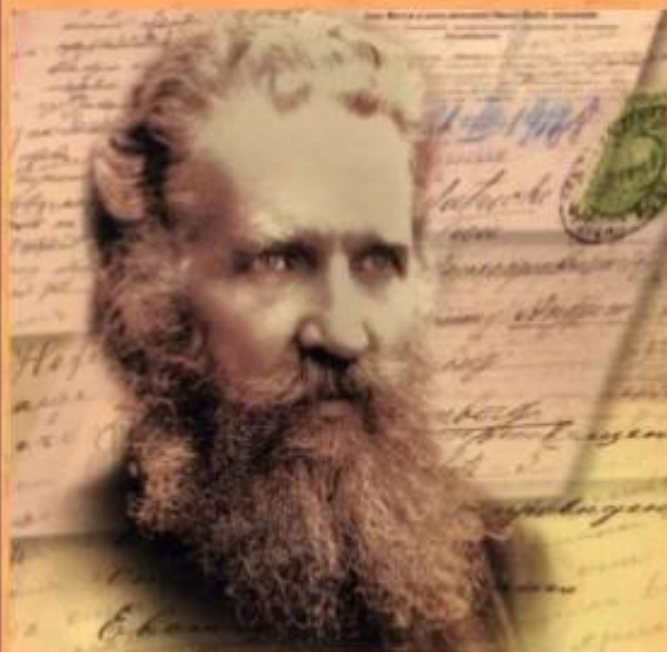
Куди заведе ця система нещасний німецький народ? Це може бути не що інше, як дегенерація людства, якої ще не було в історії.

21 листопада 1942 — послання «**Не убий**», в якому містилися заклики до примирення політичних сил українського суспільства, засуджувалися політичні вбивства, містилися застереження про відлучення від церкви організаторів і виконавців таких злочинів.

Така позиція митрополита приводила до обшуків нацистами собору св. Юра. За згодою Шептицького значна кількість євреїв переховувалась у греко-католицьких монастирях і навіть у митрополичій резиденції. Наказав сховати понад **300** єврейських дітей та цінні єврейські документи. Варто зауважити, що Митрополит приховував цю свою порятункову акцію від більшої частини духовенства тому, що цього вимагали обставини. З неприхованою симпатією пише про шляхетну поведінку Андрея Шептицького під час війни рабин **Давид Кахане** у своєму «Щоденнику львівського гетто».

Помер Владика 1 листопада 1944 року о 13 .30 год., після ускладнення по грипу, три дні перед тим переставши з будь-ким розмовляти. Похований у підземеллі собору святого Юра. Його похорон у зайнятому радянськими військами Львові перетворився на грандіозну маніфестацію.

**Кожне слово молитви — це
двері чи віконце в небо.**

**Від сеї хвили я, з приказу
Христа, маю бути не лиш Вашим
братом, але Вашим пастирем,
Вашим вітцем; маю вже лиш для
Вас жити, для Вас з цілого серця і
з цілої душі працювати, для Вас
все посвятити, за Вас, як буде
того треба, життя своє положити.**

Андрей Шептицький

- ✘ 2015 р. декретом папи Франциска Андрея Шептицького оголошено праведником. Предстоятель УГКЦ Святослав Шевчук, повідомляючи цю новину, зазначив: "Ми знаємо, що вже на смертному ложі, коли його тілесні очі закривалися, він побачив наше майбутнє: Україна після великого руйнування встане зі свого упадку. Мир, злагода, висока культура запанують у ній, але щоб це сталося, треба молитися...". Андрей Шептицький мріяв про об'єднання греко-католицької церкви не лише з православними України, а й з усім православним Сходом. Митрополит вважав, що УГКЦ може стати тим мостом, що з'єднає Східну і Західну християнську церкву. Гаслом його життя були слова Ісуса Христа: "Щоб усі були одно".

МАЙДАН МИТРОПОЛИТА **АНДРЕ́Я**
ШЕПТИ́ЦЬКОГО (НОСИТЬ ЦЮ НАЗВУ ВІД 1990
РОКУ) — ПЛОЩА В МІСТІ **ІВАНО-ФРАНКІВСЬК**.
ДУХОВНО-КУЛЬТУРНИЙ ОСЕРЕДОК МІСТА

ПАМ'ЯТНИК МИТРОПОЛИТУ ШЕПТИЦЬКОМУ - ОКРАСА ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА

- ✘ Скульптуру А. Шептицькому виконано у стилістиці традиційного українського іконопису: з витягнутими пропорціями фігур, авторами пам'ятника є скульптори Степан Федорин і Микола Гурмак. По периметру невисокого гранітного постаменту розміщений текст - це слова Андрея Шептицького: "Не потоком шумних і галасливих фраз, а тихою, невтомною працею любіть Україну!" Це гасло вибрано не випадково: Андрей Шептицький високо цінував професіоналізм у кожній справі і наголошував на тому, що кожен має бути передовсім добрим фахівцем. Сьогодні це повчання є дуже актуальним для українців.
- ✘ Пам'ятник освятив глава УКГЦ Святослав (Шевчук)

**СЬОГОДНІ МИТРОПОЛИТ ПЕРЕДАЄ НАМ
СИЛУ ПОБОРОТИ УСЯКОГО НАПАДНИКА, СИЛУ
БУТИ ВІЛЬНИМИ, ЖИТИ У ВІЛЬНІЙ
НЕЗАЛЕЖНІЙ ДЕРЖАВІ**

НАСТАНОВИ АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО, ЯКІ АКТУАЛЬНІ Й СЬОГОДНІ

Митрополит Андрей
Шептицький

**Найважливіша
справа для Церкви,
народу й родин –
аби діти були добре
виховані.**

Митрополит Андрей Шептицький

Пастирське Послання, 1900

**“Майбутність
належить тим
народам, у яких
подружжя є святою
річчю, - у яких родинне
життя чисте і святе”**

Митрополит Андрей Шептицький

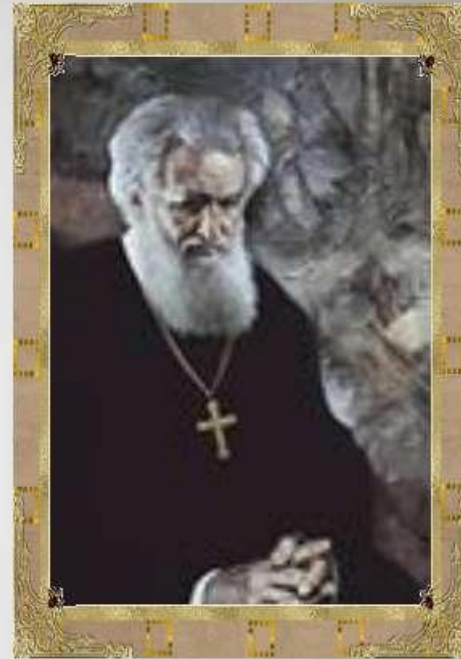
*“Пам’ятайте, Християнські Родичі, що
Ви перед Господом Богом
строго обов’язані дбати та
працювати над вихованням
Своїх дітей”*

*“Якою буде Ваша родина,
таким буде й те виховання,
яке подаватимете своїм дітям”*

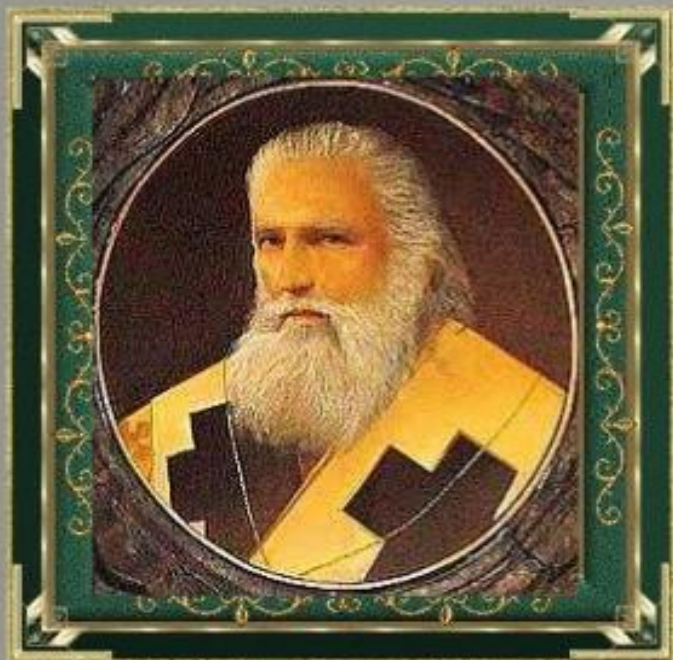
Митрополит Андрей Шептицький

*“В кожну працю
треба вкладати
ціле своє серце,
цілого себе, і то
в усіх званнях, бо інакше
праця не дає добрих наслідків”*

У промові, в червні 1939 року

«Виховувати дітей – право і обов'язок батьків.»

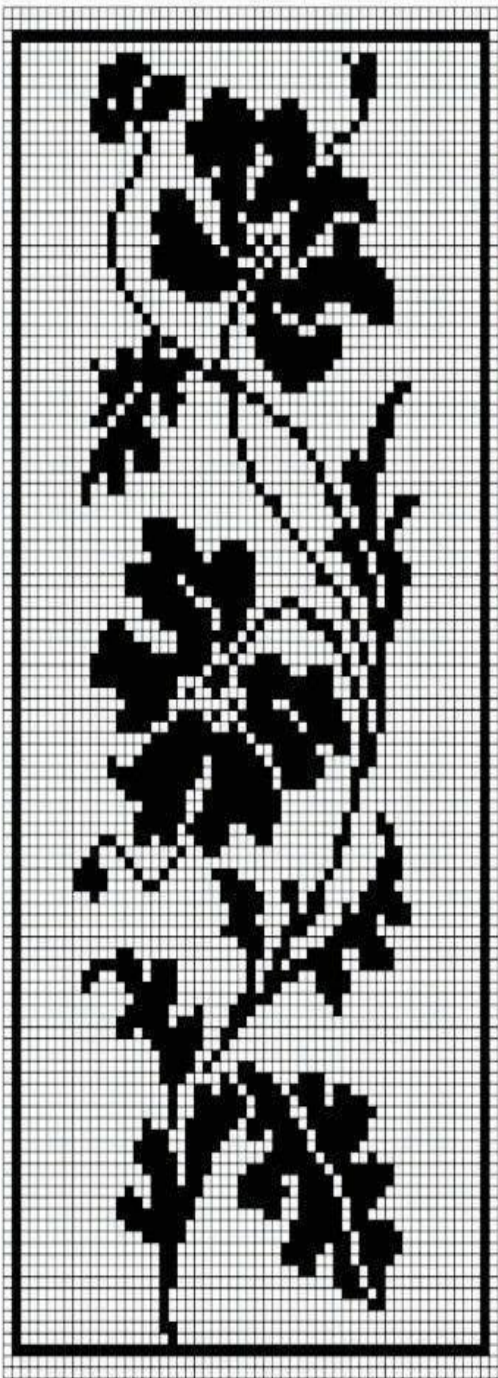

«Пам'ятайте,
що християнське
виховання є
більшим
добром, ніж усе
добро світу »

(Лист до вірних, 1899)

Андрей Шептицький

- ✘ Життя – це мистецтво, а його твори – це діла розуму й волі, цілої людської душі”.
- ✘ “Чоловік лінивий, до праці тяжкий, буде тягарем і для родини, і для цілої громади; не лишень маєток змарнує, а й через лінивість стане з часом нездатним до праці”.
- ✘ “Всі суспільні групи, що представляють інтерес одної суспільної верстви або одної частини суспільності, не зможуть єднати всіх людей, тому часто ведуть їх до взаємної боротьби і в самих своїх принципах борються не лише проти супротивних принципів, але і з їх прихильниками”.
- ✘ “Нехай майбутні покоління візьмуть в свої руки торгівлю і промисел, бо слабкою завжди є суспільність, що свого промислу не має; убогою суспільність, в котрій торгують чужинці”.
- ✘ “Багатство обіцяє щастя, а часто дає нещастя – обіцяє життя, а дає смерть. Обман є в тому, що багатство видається невинним, видається добром, а веде в гріх...”
- ✘ “Не та суспільність щаслива і багата, котра численних має теоретиків, а та, котра в кожному напрямі сама себе забезпечує”.

Митрополит Андрей Шептицький

«Дай нашому народові якнайбільше **добрих, святих християнських родин**. Дай нам таких **батьків**, які голосно й відверто признавалися б до божественної Твоєї Євангелії і до Твоєї служби. Дай нам **батьків**, які для своїх дітей були б прикладом християнського життя, правдивими опікунами та добрими провідниками в житті. Дай нам таких **матерів**, що вміли б добре, по-християнськи виховувати своїх дітей, а для своїх чоловіків були б поміччю, потіхою та доброю радою. **Дай нам таких дітей, які були б потіхою та славою батьків і красою свого народу**»

Пастирське Послання, 1900

A decorative border surrounds the central text. It features a repeating pattern of yellow sunflowers with dark brown centers and green leaves. The border is framed by a traditional embroidery style with red, yellow, and white geometric patterns. The background of the slide is a light beige color with a subtle, repeating pattern of diagonal lines.

Дякую за увагу!